

Saulėta, vėsiav.
Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:17.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Liepos-July 25 d., 1972 m.

Kaina 15c

174

WALDHEIMAS NENORI IŽEISTI ŠEIMININKŲ

ANTROJO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PAREIŠKIMAS

Antrasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, parengiamuosius darbus pradėjęs atskiruose kraštuose ir kolektyviai vykde Chicagoje, Kento universitete, Romuvos stovykloje bei Toronte, į pasaulio lietuvių kreipiasi šiuo pareiškimu:

Nuoširdžiai dėkoja visiems įgalinusiems Kongresą įvykdyti; visų savo institucijų darbuotojams, visiems rėmėjams ir aukotojams.

Kongreso nutarimams vykdyti jaunimo veiklai ryškinti bei planuoti Kongresas įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą, kuri:

1) veiks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ribose, glaudžiai su ja bendraudama ir bendradarbiaudama;

2) atskiruose kraštuose bus savarankiška ir autonomiška pagal vietos sąlygas bei galimybes;

3) jungs lietuvių jaunimo organizacijas ir organizacijas nepriklausanti jaunimą ir derins bendrą lietuviškąją jų veiklą.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga savo pirmininku išrinko Antaną Saulaitį SJ ir valdybos nariais — Nėlida Zavackaitė iš Argentinos, Edmundą Andriuskevičių iš Urugvajaus, Emantę Mikuckytę ir Vilių Ambrozevičių iš Brazilijos. Jaunimo Komunikalinis Centras sudaromas Jungtinės Amerikos Valstybės ir jame vadovaus Romas Sakadolskis.

II PLJK Prezidiumas
Torontas,
1972 Jaunimo Metų liepos 16 d.

V. Departamentas atsakė į laišką

Ryšium su Vilko Pirmininko dr. J. K. Valiūno laišku Valstybės Departamentui, pasiūstų š. m. gegužės 11 d., artėjant prezidento rinkimams, Maskva, Valst. Departamentas atsakė š. m. birželio 27 d. Jack F. Matlock, Sovietų Sąjungos reikalams įstaiگو direktorius, pažymėjo, kad "JAV-bės visuomet atsisakysdavo pripažinti prievartinį Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Toji politinė kryptis matyti iš daugelio viešų pareiškimų Jungt. Tautose ir kitur, ją liudija ir tebetiesama veikla Vašingtone diplomatinė bei konsularinių atstovų, paskirtų tų kraštų paskutiniųjų nepriklausomų vyriausybių. Prezidento paskutines keliones į Sovietų Sąjungą metų nebuvo jokių veiksmų, kurie pakeistų mūsų politinę kryptį nepripažinti Sovietų Sąjungos įvykdyto Baltijos valstybių prijungimo".

Toliau rašte nurodyta, kad JAV vyriausybė griežtai nepripažinti Sovietų vyriausybės veiksmams, kuriais Baltijos valstybėse suvaržoma paskirų asmenų bei grupių tautinė, religinė ir kultūrinė laisvė. Pagaliau, Vilko pirmininkas užtikrintas, jog sovietai patyrę apie amerikiečių įsipareigojimus Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos dėsniams.

— Lenkų dienraštis Londone "Dziennik Polski" įdėjo straipsnį, kurio antraštė: "Kalantos — Lietuvos tautos didvyrio garbė didėja". Paskelbta David Floyd "The Daily Telegraph" kitur mažiau žinoma informacija apie Kalantos susideginimą bei riaušes.

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų Sąjungon atvyko JAV Automobilų darbo unijos (UAW) delegacija, vadovaujama unijos prezidento Leonard Woodcock. Delegacija priėmė sovietų unijų vadovus Selepinas.

KAIRAS. — Sudano prezidentas Nimeiry, minėdamas metines nuo komunistų nepavykusio samokso prieš jį, paskelbė, kad neseniai buvo išaiškinta dar viena grupė, kuri planavo jį nuversti ir paimti Sudano valdžią.

TOKIO. — Japonijos komunistų partija nutarė išmesti kūjį ir pautuvą iš savo vėliavos. Japonų komunistai pakeičia juos dantračių ir puokštė ryžių. Dantratas atstovauja pramonei, o ryžiai — žemės ūkiui.

BEIRUTAS. — Libijos valdžia įspėjo šalies jaunimą nenešioti ilgų plaukų ir užsienietiškų rūbų. Jaunuoliai, kurie neklusaus, bus imami į kariuomenę perauklėjimui.

TEL AVIVAS. — Naujieji Izraelio imigrantai nesidomi kolektyvinių ūkių-kibucų darbais. Paskutiniu metu daug naujų izraelitų atvyksta iš Sovietų Sąjungos. Jie nenori girdėti apie apsigyvenimą ūkiuose.

NEW DELHI. — Indijos užsienio reikalų ministeris Sing pareiškė, kad Indija susitarė su Lenkija išlaikyti tarptautinę taikos komisiją, kurioje įeina ir Kanada. Komisija, įsteigta 1954 m. Ženevos konvencijoje, turėjo prižiūrėti Indokinijoje taiką ir paliaubas.

BEIRUTAS. — Libano spauda skelbia, kad Libija pasisūlė susijungti su Egiptu ir Egipto prezidentas pažadėjo atsakymą duoti iki liepos mėn. pabaigos. Libija savo karines jėgas ir finansinius išteklius skirsianti Egiptui, kad šis galėtų sumušti Izraelį.

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų raportas sako, kad Indija šiuo metu turi pakankamai plutono pasigaminti 19-kai atominių bombų. Izraelis galėtų lengvai pasigaminti aštuonias bombas. Tos dvi šalys dar nepasirašė atominių ginklų platinimą draudžiančios sutarties.

Padarė netikslumų

Dienraštis "The Detroit News" liepos 10 d. paskelbė savo bendradarbio Henri E. Wittenbergo pasikalbėjimą telefonu su Vilko Pirmininku dr. J. K. Valiūnu. Pasikalbėjimo antraštė įdėta per tris dienas, o skiltis ir ji byloja: "Lietuvių vadas siūlo protestuoti, kviečia gėlbėti pavergtas Baltijos tautas". Valiūnas pasikalbėjime ryškiai išklė R. Kalantos susideginimą, buvusias Kaune riaušes, palietė didžiųjų valstybių politiką. Pasikalbėjime, dėl redaktoriaus kaltės, įsivėlus visai eilei netikslumų bei nesuprastų teiginių, dr. Valiūnas "The Detroit News" redakcijai išsiuntė laišką, prašydamas netikslumus atitaisyti.

Kubos diktatorius Fidel Castro mėgsta daug kalbėti. Kartais jo kalbos, palydimos energingais rankų mostais, užsitiesia išties valandais. Čia jis sako kalbą Čekoslovakijos - Kubos draugystės sąjungos susirinkime.

KINIJA KVICEIA JAPONŲ PREMJEJĄ

TOKIO. — Iš komunistinės Kinijos sugrįžęs japonų socialistų partijos vadas Sasaki atvežė premjerui Tanakai oficialų premjero Cho En lai pakvietimą atsilankyti Kinijoje. Premjeras pažadėjo atsakymą pasiūsti tiesiai Kinijos premjerui. Jau kuris laikas Japonijoje eina kalbos apie naują politiką Kinijos atžvilgiu. Po įvairių pareiškimų ir kontaktų dabar atsirado tiesioginis pakvietimas Japonijos premjerui.

Washingtonė sekmadienį buvo paskelbta, kad prezidentas Nixonas susitiks su nauju Japonijos premjeru Tanaka rugpjūčio 21 ir rugsėjo 1 d. Pasimatymas įvyks Havajuose. Be prezidento pasimatyme dalyvaus valstybės sekretorius Rogers ir prezidento patarėjas Kissingeris. Bus kalbama apie abiejų valstybių prekybos ryšius ir kitus tarptautinius klausimus.

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar Egipto priešlėktuvinės raketos apšaudė du Izraelio lėktuvus, skridusius virš okupuoto Sinajaus. Egiptas skelbia, kad vienas Phantom lėktuvas buvo numuštas, Izraelis sako — abu lėktuvai sugrįžo į bazes.

◆ Egipto prezidentas Sadat vakar pasakė kalbą, kurioje paaiškino, jog sovietų kariniai patarėjai turėjo išvažiuoti, nes Sovietų Sąjunga netesėjo savo pažado — duoti pakankamai ginklų karui pradėti. Sadatas pažadėjo užbaigti dabartinę padėtį: "nei karas nei taika", sakymas, kad geriau žūti, lieti kraują kovos lauke, negu tęsti dabartinę padėtį. Joks arabus vadas nesutiksias, kad arabų žemės būtų izraelitų okupuotos.

◆ Libano žiniomis, Egiptas paprašė sovietus išvežti karinius patarėjus po to, kai Saudi Arabijos gynybos ministeris prinlas Abdel Aziz pasikalbėjo su prezidentu Nixonu Washingtonė birželio mėn. Prezidentas pasakė, kad jei tsovietų įtaka arabų šalyse sumažėtų, Amerika paspaustų Izraelį atitraukti savo kariuomenę nuo Suez.

Fischeris parodė stiprią formą

REYKJAVIKAS. — Bobby Fischer, lošdamas baltais, sekmadienį sutriuškino pasaulio čempioną Spasskį per 41 ėjimą. Spasskis lošęs atsargiai ir abejingai, neparodęs savo tikrojo pajėgumo. Kiti, daugiausia amerikiečių šalininkai, sako, kad visada, kai Fischeris lengvai sudoruoja savo oponentą, kas nors kalba, kad Fischerio oponentas buvęs blogoje formoje. Taip buvę su Max Taimanovu, Bent Larsenu ir Tigranu Petrosianu, kuriuos Fischeris sumušė, siekdamas progos kovoti prieš Spasskį.

Fischeris iš eilės laimėjo tris partijas ir dabar rezultatas šiame šachmatų čempionate yra 3½-2½ taškų B. Fischerio naudai. Reikia atsiminti, kad viena partija Spaskiui buvo atiduota be lošimo. Spasskis kol kas laimėjo tik vieną partiją ir vieng sulošę lygionis.

Idomu, kad Fischeris, kuris beveik visada pradeda partiją eidamas karaliaus pėstininką per du langelius, šį kartą pradėjo lošti Karalienės gambitą, atmetę, pradėdamas pėstininku nuo karalienės rikio. Apskaičiuota, kad iš 750 viešų turnyrinių partijų Fischeris šitokią ėjimą panaudojo tik tris kart.

Kaip paprastai, Fischeris iškėlė naujų reikalavimų. Jam nepatinka šachmatų stalas, kuris esąs per platus ir pati lenta, kurios žaliai — pilki marmuriniai kvadratai nelabai kontrastuoja ir apsunkina lošimą. Sakoma, kad ir Spasskis nelabai šia lenta patenkintas. Jei pavyks susitarti, lenta ir stalas bus pakeisti šį ketvirtadienį.

Islandijoje pilna ekspertų iš viso pasaulio. Visur matyti lošimai. Filatelistai gali gauti specialių vokių ir pašto ženklų. Krautuvės langus papuošusios Fischerio ir Spasskio portretais. Visa Islandija gyvena šachmatų įkarštyje.

◆ Sirijos komunistų partija pagrasino pasitraukti iš vyriausybės, jei ji nutars išprašyti sovietų karininkus, patarėjus Sirijos kariuomenėje. Sirijoje yra 3,000 rusų karių.

Islandijoje vykstant pasaulio šachmatų varžyboms, visame pasaulyje pakilo susidomėjimas šachmatais. Čia matomas vaizdas yra iš Brazilijos Copacabana paplūdimio, kur žmonės stalius pasistatę netoli jūros ant smėlio.

JT SEKRETORIUS ATSIŠAKĖ KALBĖTI APIE LIETUVIŲ IR ŽYDŲ PETICIJAS

MASKVA. — Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim baigė savo vizitą Sovietų Sąjungoje, kur jis ilgai tarėsi su užsienio reikalų ministru Gromyko ir premjeru Kosyginu. Rusai jį pavėžiojo po vidurinės Azijos respublikas. Prieš išvykdamas Waldheimas atsakinėjo į klausimus spaudos konferencijoje, kur buvo nemažai užsienio korespondentų. Waldheimas gyrė Sovietų Sąjungą, kuri ieškanti būdų pagerinti santykius su Amerika, pagyrė Maskvos susitarimą su Vakarų Vokietija ir reikė vilti, kad busimoji Europos saugumo konferencija dar daugiau sustiprins taikos viltis.

Britų darbininkų streikas plečiasi

LONDONAS. — Britanijos darbo unijos priėmė vyriausybės iššaukimą ir išėjo streikuoti. Darbo unijos ilgai kovojo prieš vyriausybės neseniai įvestus įstatymus, kurie reguliuoja unių streikus. Šis pramonės santykių įstatymas buvo priimtas ir penktadienį pirmą kartą praktiškai pritaikytas penkiems uostų darbininkų vadams, kurie buvo už teismo neklausymą pasodinti kalėjimui.

Sužinoję apie teismo sprendimą, tuoj streiką pradėjo uostų darbininkai. Jiems solidarizuodami sustreikavo angliakasiai, spaustuvių darbininkai ir sunkvežimių vairuotojai. Britanijai gresia generalinis streikas. Premjeras Heath vakar posėdžiavo su unių vadais. Unių reikalauja atšaukti pramonės santykių įstatymą.

McGovern anksti pradės kampaniją

CUSTER. — Sen. McGovern, demokratų kandidatas į prezidentus, pareiškė televizijos programoje "Face the Nation", kad jis savo kampaniją pradės anksčiau, kaip paprastai daroma, prieš tradicinę dieną — Labor Day. Jis bandys susitikti su buvusiais prezidentais Johnsonu ir Trumanu. Nė vienas iš jų ne susirišo su McGovern, šiam laimėjus demokratų nominaciją.

Prezidentas Johnsonas pasakė savo artimiesiems, kad jis McGovern kampanijos metu "išvažiuos žuvaliui". Senatorius McGovern buvo vienas pikčiausių Johnsono politikos Vietnamė kritikų. McGovern pareiškė, kad jis sieksias visų demokratų paramos ir pritarimo, nors jo pažiūros ir skirtos nuo jų pažiūrų.

Sen. McGovern pareiškė, kad jis savo politinę kampaniją pradės rugpjūčio mėn.

Londonas neteko pandos Chi-Chi

LONDONAS. — Garsi Londono zoologijos sodo panda Chi-Chi nudvėšė po širdies atakos. Panda turėjo 15 metų, kas pandoms yra gan senas amžius. Chi-Chi pagarsėjo 1966 m., kada ji buvo suvesta su Maskvos zoologijos sodo An-An, su kuriuo ji turėjo pradėti šeimą. Niekas iš to bandymo neišėjo, nors Chi-Chi buvo nugabenta į Maskvą, o antras susitikimas 1968 m. įvyko Londone.

Dabar visame pasaulyje zoologijos soduose liko tik dvi pandos Washingtonė ir viena Maskvoje. Jos laisvai gyvena

Vienas korespondentas paklausė Waldheimą apie sovietų žydų peticiją, kurią pasirašė 254 žydai, skųsdamiesi, kad sovietų valdžia laužo žmogaus Teisių deklaraciją, neleidama žydų išvažiuoti ir išvažiuojantiems uždedama po 1,000 dolerių "muitų" nuo galvos. Kitas klausimas liėt lietuvių katalikų peticiją Jungtinės Tautos, kurią pasirašė 17,000 žmonių, irgi, skųsdama Sovietų Sąjungą už religinių laisvių varžymą. Sekretorius Waldheimas atsisakė komentuoti šiuos klausimus.

Jis tačiau plačiai kalbėjo apie bombardavimus šiaurės Vietnamė, pareiškėdamas didelį rūpestį dėl žinių, kad bombos pataikė į užtvankas ir upių pylimus. "Jei užtvankos bus susprogdintos, slėniai bus apsemti ir tai vės į sunaikinimą ir mirtį", pareiškė Waldheimas.

NYT korespondentas, pranešdamas apie šią spaudos konferenciją, pridėjo, kad Lietuvoje kova už religines laisves surišta su tautiniais neramumais "šioje Baltijos respublikoje".

Jugoslavijoj žūva daug automobilistų

BELGRADAS. — Jugoslavijoje nauja rimta problema yra automobilių nelaimės. Jei 1954 metais Jugoslavija turėjo 11,290 privačius automobilius, tai pernai jų buvo jau 720,000, kas sudaro po vieną automobilį 27 žmoniems. Jugoslavijoje yra montavimo fabrikai visai eilei Europos automobilių bendrovių. Daug automobilių atsiveža Vokietijoje dirbą jugoslavai.

Jugoslavijos automobilių katastrofų statistika rodo, kad pernai iš 17 automobilių vienas įveltas didesnėje ar mažesnėje nelaimėje. Europoje, proporcingai imant, daugiausia nelaimių įvyksta Jugoslavijoje. Jei vairuotojai Amerikoje žūtų tokia proporcija, kaip Jugoslavijoje, tai per metus žuvusių būtų pusė milijono žmonių. Mašinų skaičiaus didėjimas nėjo koja karon su kelių statyba. Daugumas jugoslavų kelių yra siauri ir prasti. Jugoslavai kaltę meta ant turkų, kurių tūkstančiai važinėja per Jugoslaviją į Europą. Vasaros metu apie 2,000 turkų mašinų lekia Jugoslavijos keliais. Neseniai vienas turkas turėjo nelaimę, kurioje 5 asmenys žuvo ir 10 buvo sužeisti.

tik Kinijos kalnuose. Nuo Kinijos priklausys ar Londono zoologijos sodas gaus pakaitalą. Londono Gamtos muziejaus Chi-Chi iškimš ir ji stovės muziejaus ekspонатų tarpe.

NEW DELHI. — Indija rugpjūčio 14 d. pradės švęsti savo nepriklausomybės 25 metų sukaktį. Įvairios ceremonijos tęsis ištisus metus.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NUODUGNESNIS SUSIPAŽINIMAS SU HEMOROJAUS TVARKYMU

Kasdien mokytis — ir miršti dar daug ko nežinodamas. Tad nesnauskime sveikatos reikaluose.

Mediciniškas reikalavimas

Kai kuriam atrodo keista, kodėl po hemorojaus operacijos kartais neužsiuvama žaizda. O taip atsitinka todėl, kad kartais žaizdos susiuvimui uždarymui nenutenka odos. Ypač esant susitraukusiam išeinamosios angos kanalui stricture. Kartais žaizda uždaroma dviejuose angos ketvirtadaliuose, o dviejuose paliekama atvira — savaimingam, per ilgesnį laiką sugijimui. Net patyrusiam chirurgui esti sunku tinkamai hemorojų išoperuoti, kada tame kanale — toje an-

Povilas Dirks skaito didvyrių nuopelnus pagerbiant Darius ir Girėn alvudiečius. Nuotrauka M. Nagio

goje šalia hemorojaus dar randasi kiti negerumai: įtrūkimas odos (fissure), pūliams prasiuržti susidarys kanalas raumens (fistula) ir susiaurėjimas kanalo (contractures). Tokiais atvejais chirurgas pasirenka kombinuotą — tam atvejui geriausiai pritaikinta operavimo būda. Svarbu, kad chirurgas, naudodamas įvairių, tam atsitikimui tinkamiausių operavimo būdų pilnai pašalintų hemorojų.

Aštraus hemorojaus tvarkymas

Aštrus hemorojus pasireiškia staigiu dideliu ir varginančiu skausmu išeinamosios angos sri-

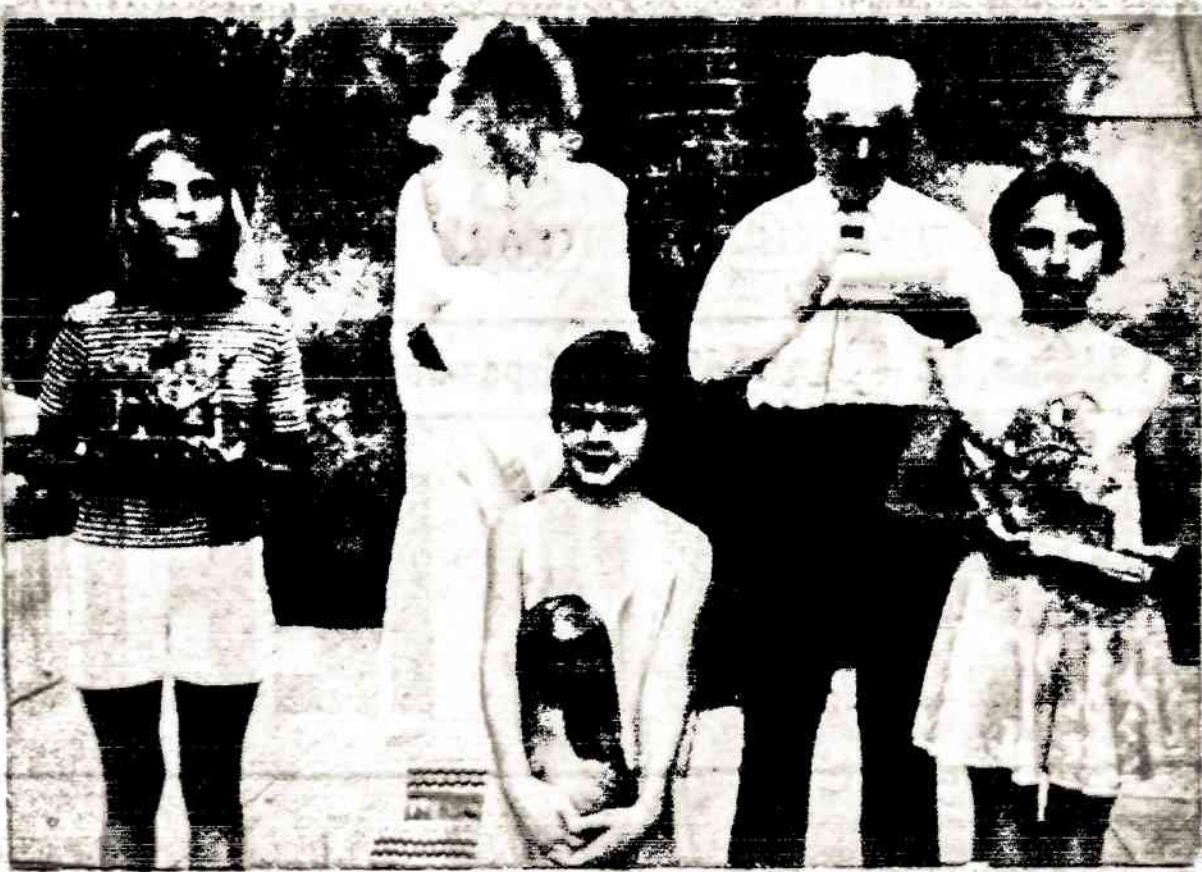
tyje. Sutinsta tos srities audiniai. Iškrinta laukan sukrešę jausio kraujas venose (thrombus) mazgai (prolapse). Gali atsirasti taip išsiplėtusiose venose žaizdos ir gangrena. Du būdai gydymo gali būti šitokiems atvejais: 1. Tuojau darytina hemorojaus operacija — tada trumpinamas sirgimo laikas. 2. Visai be operacijos apseinant. Santa Barbara, Kalifornijoje, dirbąs gydytojas J. Perman Nesselrod aštriais atvejais hemorojaus neoperuoja, o gydo kon-

servatyviai. Jis bijosi, kad tokiais atvejais operuojant galima gauti sekančias komplikacijas: 1. dubens venų uždegimą (pelvic phlebitis). 2. Kepenų votį, kuri gali gautis minėti aštriai sunegalavus hemorojų ir taip aštriam laikotarpyje jį operuojant. 3. Kepenų venos uždegimas (pyelphlebitis). Tokios komplikacijos esti retai, bet kas imasi aštrių hemorojų operuoti, turi jas galvoj turėti.

Žinoma, kad niekas neoperuos lengvais hemorojaus atvejais. Kartkartėmis pasitaikęs kraujavimas, lengvas nepatogumas išeinamosios angos srityje (o kar-

servatyviai. Jis bijosi, kad tokiais atvejais operuojant galima gauti sekančias komplikacijas: 1. dubens venų uždegimą (pelvic phlebitis). 2. Kepenų votį, kuri gali gautis minėti aštriai sunegalavus hemorojų ir taip aštriam laikotarpyje jį operuojant. 3. Kepenų venos uždegimas (pyelphlebitis). Tokios komplikacijos esti retai, bet kas imasi aštrių hemorojų operuoti, turi jas galvoj turėti.

Žinoma, kad niekas neoperuos lengvais hemorojaus atvejais. Kartkartėmis pasitaikęs kraujavimas, lengvas nepatogumas išeinamosios angos srityje (o kar-

Vaidila-aktorius Alfus Brinka gerbia Darius ir Girėn alvudiečius su vaikučiais susirinkus prie jų paminklo Marquette Parke. Nuotrauka M. Nagio

tais nė tokio nėra), lengvas žarnos išsišvėrimas (pats sulendęs atgal) — vis tai lengvas atvejo hemorojaus reiškiniai. Tada gydoma be operacijos. Prie konservatyvaus gydymo priklauso ir peršimas su guminiu raiščiu vidinio hemorojaus bei išvirkštimas vaistų į išplėtusias venas. Tais dviem atvejais neprašalinamas venosinis audinys ir nesustabdomas užsikrėtimas (infekcija) ir žarnos vidinės sienelės paviršius į gilesnes venas. Blogai, kad daugumas gydytojų pamiršta prieš hemorojaus operaciją nuodugnai iširti visas žarnas: reikia X-Ray peršviesti storąją žarną (colon) ir specialiu vamzdeliu (proctosigmoidoscopus) iširti išeinamosios žarnos vidų (proctosigmoidoscopy).

Pasiskaityti. Modern Medicine, June 10, 1972.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Išvaizda, sveikata ir paprotys

Klausimas. Kaip medicina žiūri į tas moteriškes, kurios dabar pradeda vaikščioti nesuiveržusios krūtų (bra-less). Ar jas neturėtų perspėti jų tėvai bei draugės. Juk jos gali susilaukti kabančių krūtų dėl nuolatinio persitempimo. Prašau gerb. daktarą tai paaiškinti.

Atsakymas. Taip, jungiamojo audinio skaidulos, kurios pri-laiko krūtis prie krūtinių įsitempia ilgai krūtų svoriui jas tempiant. Vienoms tas įsitempimas tų skaidulų esti stipresnis, kitoms silpnesnis. Nukentė daugia turinčios natūraliai didelės, riebios krūtys, taip pat sunkumoj esančios bei krūtimi kūdiki peninčios. Kartą pertempus minėtą jungiamąjį audinį, jis negrįžta į pirmąjį — jauną stovį. Joks gimnastikavimas neatsatys įsitemptą jungiamąjį audinį pirmąjį būklę. Netikėkim jokiems suvedžiotojam, taip dažnai dabar moteris apgaudinėjantiems. Gimnastika tik gali sustorinti po krūtimi esančius krūtines raumenis. Tada krūtys pasiduos pirmyn. Atitinkamas krūtų suveržimas — prilaikymas sumažina minėto jungiamojo audinio krūtyje pertempimą. Krūtų prilaikymas yra daugeliui moterų įprastas ir natūrali dalyku tapęs elgesys. Dailininkai vaizduoja moteris su suveržtom — jų kontūrus išryškina — krūtim. Tai skonio, o ne sveikatos reikalas. Dabar su nuleistom krūtim šių laikų moteris gali būti labiau patenkinta. Sveikatos atžvilgiu yra vienas ir tas pats. Vyrų fantazija gali būti visai kitokia. Tai estetikos reikalas.

Nors suveržimas krūtų sumažina jų persitempimą vienok krūtų pertempimas — nudrimas nerisamas su joki žinomu susirgimu. Dabar nusiviršias krūtis gydytojas atstato į jaunatvišką stovį labai gerai operacijos pagalba. Tokios operacijos krūtys nustoja palinkimo nudrimui. Taip operuotos moteriškes gali nesuveržtomis krūtimis vaikščioti nesulaukian jų nudrimo.

Rubarbarų valgymas ir kruvinas šlapimas

Klausimas. Prašau gerb. daktarą paaiškinti, kodėl rubarbarų pavalgys aš pradėdus su krauju šlapintis. Taip kartojasi man jau antra vasara — ir vis po rubarbarais pasigardžavimo. Aš juos mėgstu, sode augin u ir vasaroms daug jų valgyti bandau. Tyrimai parodė, kad mano inkstai sveiki.

Atsakymas. Rubarbaro lapai turi daug daugiau oxalines rūgštis negu stiebai. Medicinoje yra aprašytas atsitikimas, kad penkiametė mergaitė mirė suval-

gius daug žalių rubarbarų lapų. Taigi, yra galimybė susirgti nuo pergausaus rubarbarais maitinimosi. toks susirgimas yra retas.

Rubarbarais apsinuodijus esti tas pats, kas oxaline rūgštimi apsinuodijus. Degina burną, pykina, vemiamas, skauda vidurius, juos paleidžia, raumenys ima drebtį, gaunasi konvulsijos ir apalpstama. Gali gautis staigus inkstų neveikimas dėl smulkiausių inkstuose esamų patakelių — tubulių užsikimšimo oxalatų kristalais. Mikroskopinis šlapimo tyrimas rodo kraują, konverto pavidalo oxalatus, taip pat esti tokiam šlapime baltymo.

Idomu, kad šitaip oxalatais apsinuodijus negalima vartoti šarnų kaip priešnuodius. Mat, su šarnais oxalines rūgštys sudaro druskas, kurios dar labiau tirpstančios už pačią oxalinę rūgštį ir lygiai nuodingos. Reikia gerti tokiems atvejais magnezijos ir kalcijaus druskų. Pastarosios sudaro su oxalatais ne-

tirpstančias ir nenuodingas druskas.

Esti toks stovis, kada be rubarbarų žmogus suseraga padidintu kūne kiekiu oxalines rūgštis. Oxalosis ta liga vadinama. Tada, žinoma, daugiau su šlapimu tos rūgštys išsiskiria. Toks išsiskirimas vadinasi hyperoxaluria. Tai visai atskira liga. Tokie žmonės negali valgyti nei rubarbarų nei rūgštynių, nei kiekio kopūstų. Tamstai yra kitas reikalas. Tik po rubarbarų suvalgymo atsiranda kraujuje — ir šlapime daugiau oxalines rūgštis. Ji išsiskristalizuoja šlapime ir erzina šlapimo takus. Sakai, kad gydytojas ištyręs ligoninę, rado syeikus inkstus. Tad vasarą daugiau valgyk žalbarščių — to geriausio lietuvių išrasto patiekalo vasaros karščių metu. Dar pridėk rūgusio pieno. Daug gerk skysčių. Po du litrus šlapimo paroje padarydamas, galėsi nedaug rubarbaro valgyti be jokių blogų pasekų. Rubarbaras nėra nuodai. Tik net daug gėrybių reikia su saiku.

Visi žinom, kas su rojaus žmonėmis nutiko.

Lietuviška galva niekada neturėtų būti nuo pečių nuimta, net ir vasaros metu. Visur ir visada kiekvienam iš mūsų reikia prisilaikyti saiko. Ypač saikus turi būti visi kai kuriems dalykams jautresni žmonės. Oxalatų visada randasi kiekviename šlapime po truputį. Tai natūralus dalykas. Tos rūgštys pasitaiko suvalgyti įvairių žalumynų pavidale. Po truputį net arseniko — ir taip tik į gerą išeina — plaukai žvilgti ima. Tad sveikos vasaros tamstai, tik lietuviškos galvos niekur, niekada nepaliekant.

TEISYBĖ PASAKĖ

Žmogutis mėgdavo nugerti, o jo žmonelė — papriekaištauti jam dėl to.

Kartą jiedu užkopė į kalną. Tada žmogutis ir pasiskundė:

— Taip ankštai, kad man net galva apsvaigo.

— Matai, kaip galima ir be alkoholio, tarė žmonelė.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienuose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclo Birtiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclo Birtiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ IŠEIVŲ AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00, minkštai viršeliais — \$4.00	
Dr. V. Sruegiene, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Sekmadienį, liepos 30 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS A. RAMONIO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. LIEPOS 30 DIENĄ VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

PER EKVATORIJĄ IR ATGAL

Kengūrų žemėje, Naujoje Zelandijoje ir Fidži salose (Tęsinys)

"Gene, kaip tu čia dabar? Nebūčiau pažinusi!" — atsakau ir puolam viena kitai į glėbį. Aišku, ašaros pasipilnia ir gėlių puokštės iškrinta, o australai nustebe žiūri į tokią intymią sceną. Po beveik 25 metų nesimatymo nenuostabu, kad viena kita vos bepažinome.

Viešnagė Melbourne

Kaip sapne tos pora savaitę prabėgo. Melbourne gražus miestas — gana europietiškas. Taip pat primena kai kuriuos Amerikos labiau angliškų miestus. Valdžios rūbai, bažnyčios, bankai ir šiaip didžiuliai bižnų pastatai, statyti dar karalienės Viktorijai viešpataujant, primena graikų renesansą. Be to, daug naujos statybos. Jau ir modernūs dangoraižiai koją įkėlė. Tai vienintelis miestas pasaulyje, kuris dar turi užsilikusių elektrinę tramvajų sistemą. Visur žalia — didžiuliai parkai, nematyti vešlių medžių, o gėlių, gėlių — gausybė.

Turėjau oficialią vadovę. Ji buvo sesers dukra Marija, 20 metų studentė. Su ja kartu visą miestą tramvajais apvažinėjau. Ir zoologijos sode kengūrų šnekinai, ir visokius paminklus apėjau, ir įvairias krautuves išvaikščiojau. Suradom labai įdomių restoranų. Pasirodo, abi mėgstame austres. Tai visur jų ragavome. Australijai austres daug mažesnės ir kartesnės, negu amerikoniškos, o taip pat mažiau mėsingos.

Sesuo, pasamdžiusi mašiną, mane visur vežiojo po apylinkes, kalnus ir paplūdimius. Aplankėme vietą, kur australų vyriausiasis ministras Holt prigrėdė. Jis ten turėjo savo vasarnamį. Išėjo paplaukyti, taip ir nebesugrįžo. Daugybė narų ieškojo jo kūno, bet nebesurado. Dabar ten ant aukštos uolos paminklas pastatytas.

Smėlis paplūdimyje švarutėlis — kaip getona pudra, vanduo gaivinant. Tai ne Michigano ežeras, kurį pramonė jau baigia užteršti.

Aplankau dailininką Simankevičių ir poniją. Dirba kaip "designer" pašto valdyboje. Labai vaisingi ir malonūs. Rodos, nei metų neprabėgo nuo Freiburgo laikų meno mokyklos. Jis bando šį tą piešti, bet, atrodo, aktyviai meno pasaulį jau nebedalyvauja.

Prisimename visus freiburgiškus meno mokyklos studentus ir profesorius, nori žinoti, ką kiekvienas veikia Amerikoje.

Meno lobiai ir muziejai

Kiek laiko praleidžiu ir Melbourne meno muziejuje. Melbourne labai didžiulioji savo naujų pastatų. Muziejus gana imponuojantis, pastatytas iš granito blokų. Šalia — modernus fontanas. Vienas iš kiemų (Courtyard) pavestas fontanų skulptūrai. Viena siena prie jėgimo turi vandens uždangą. Jie vartoja australišką medį viduj, tad sienos yra pilkai rusvos. Apšvietimas labai prastas — gausi niūrus medžio įspūdis ir

meno kūriniai ne žaižaruoja, o kažkaip prilimpa prie sienų, susiliedami į bendrą rusumą.

Trečio aukšto vidurinė salė paskirta porcelanui. Jo tiek daug ten ir viskas sugrūsta, kad atrodo kaip Čikagos Marshall Field krautuvė. Tur būt, koks nors geradarys davė didelę sumą pinigų su sąlyga, kad jo porcelano rinkinį viešai visą laiką rodytų. Įdomios vitražinės lubos vienoj konferencijos salėj.

Melbournas turi gana gerą gamtos ir antropologijos muziejų. Didžiuliai rinkiniai aboroginų (čiabuvių) gyventojų meno ir kasdieninių apyvokos daiktų. Įdomūs jų religiniai smėlio piešiniai ir kapų paminklai kaulams išdžiovinti. Taip pat ritualinių švenčių papuošalai, paukščių plunksnos krauju pripilintos priekūno arba aukštos formos galvos ornamentai sukelia estetinį siaubą.

Laikas ir su seserim atsisveikinti, nes nutariau kokią savaitę dar ir po Naująją Zelandiją pakeliauti bei Fidži salas pasiekti.

Skaudu buvo palikti mieląją Australiją, dar skaudžiau atsisveikinti su seserim.

Naujoji Zelandija ir Christchurch

Iš Melbourne išskrendu į Christchurch. Lėktuvo sparnais beveik liečiam amžinai sniego dengtus kalnus. Vaizdas nepaprastas, primena Europos Alpes. Christchurch gana angliškas pastoralinis miestas, skęstas gėlėse. Jis šėta valanda vakaro, kai krautuvės užsidaro, taip ištuštėja, kad, rodos, futbolą galėtum žaisti gatvėse. Klausiu, kas atsitiko, kur visi žmonės dingę? Sako, kad visi tarnautojai eina namo savo gėlių prižiūrėti.

Christchurch miesto pasididžiavimas — jų gėlynai. Kiekvienas namukas turi daugybę visokių rūšių gėlių, daugiausia angliškos kilmės. Jų tiek daug, apie namus prigrūsta — matyti, juo daugiau, tuo geriau.

Vyksta kontestai, premijos skiriamos už gražiausią sodelį apie namus, už gražiausią gatvę, gražiausią apsidintą fabriką. Siukšlių čia vargu ir su padidinamu stiklu surasi.

Pragyvenimo standartas, atrodo, čia žemesnis negu Amerikoje, bet nėra to amžino skubėjimo. Žmonės draugiški, daug daugiau suaugę su gamta. Taip pat daug konservatyviškesni už sieniečių atžvilgiu. Visi, kas nėra anglų kilmės (išskyrus maori gyventojus), jiems užsieniečiai.

N. Zelandija — avių kraštas. Nors mačiau daug avių Australijoje, bet ji negali prilygti N. Ze-

Ir moterys balyvauja Petalumos, Kalif. "riešų ristikų" varžybose.

landijai. Čia jų tūkstančiai kaimenėse. Vilną daugiausia eksportuoja į Angliją, nes savo fabrikų mažai turi. Kai vilnos kaina krinta ar Anglija naujų rinkų vilnoms nesuranda — verčia žmonės ir po 2 ar 3 dolerius avis turi parduoti mėsal.

Užsisakiau vietą privačiame lėktuve, nes norėjau pamatyti Mount Collo, ją didžiausią kalną. Deja, neteko. Mt. Cooles po dienos buvo paskendęs rūke. Be to, lijo, tai lėktuvas negalėjo nusileisti. Norėjau autobusu važiuoti į Wellington, bet lijo. Tad ir nuo to teko atsisakyti. Atrodo, kad lietus mane persekioja.

Roturuij pas maori gyventojus

Išskrendu į Roturua, maori tautos sostinę. Miestelis išsi-metęs tarp kunkuliuojančių purvo balų, dvokiančių sienos gelzerių ir karštų spalvingų šaltinių. Maori žmonės tuose karštuose šaltiniuose verda valgius, maudosi, karštais garais namus šildo ir t. t. Maori — tai Polinezijos kultūros palikuonys.

Prieš kokių penkis šimtus metų valtimis atplaukė iš Tahiti salų ir užėmė dabartinę N. Zelandijos šiaurinę salą, jie išnaukino vietinius primityvius klajoklius. Maori labai karinga ir gerai gentimis susiorganizavusi tauta, kurios net britai savo šaudomais ginklais nepajėgė visiškai užkariauti. Jie išliko dalinai nepriklausomi. Turi parlamentą savo maori atstovų, savo neliečiamas žemes. Didžiulias savo kalbą, kultūrą, kiek įmanydami puoselėja liaudies meną, kuris buvo labai aukštai išsivystęs, ypač medžio skulptūroje, drožinėjimu, ornamentikoje. Turi taip pat savitą audimo techniką, vadinamą — taoniko.

Nepažįsta jokių staklių, o pirštais išpina pynes. Anksčiau vartodavo vien tik žolės, vadinamos koohunga, pluoštus, kurie labai stiprūs gerai ima augalinius dažus bei turi savotišką blizgumą. Dabar vartoja daugiausia vilnonius siūlus. Išgijau keletą įdomių pavyzdžių ir sijoną. Deja, senesni audimai jau išpirkti.

B

Be sure to drown all fires.

sakiau, — mano sūnėnas yra vedęs Smith dukterį...

Partridge niekaip negali atsipeikėti iš nusistebejimo. Kvietia važiuoti pas save į Auklandą, žada supažindinti su p. Smith motina ir visais giminėmis. Teko maloniai padėkoti už vaišingumą ir pažadėjau parvežti linkėjimus chiegiškiams. Tokie mes čia ir giminės, — kaip lietuviai sako, devintas vanduo nuo kisieliaus.

Kur kultūra, liaudies menas puoselėjamas ir perduodamas jaunesnėms kartoms

Roturuije laimingai pataikiau į metinį maori šokių ir dainų festivalį. Kasmet visos gentys suvažiuoja čia ir rungia-

si. Kiekvienas kaimas atsiveža šokių ir dainų ansamblius ir bando savo laimę. Įspūdingi buvo jų šokiai. Vyrai ir moterys dėvi žolinius toanika būdu austus sijonus — šiek tiek panašius į havajiečių hula. Aišku, dabar vyrai dėvi ryškios spalvos apatines kelnes po sijonais, o moterys — sijonėlius. Vyru krūtinės nuogos, tik perjuosto plačia skersine juosta. Prie juosmens aštrūs akmeniniai kardai — kuokos. Visi basi, žemo ūgio, daugumoj rudoki ir gerai nuauge.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICULIS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato

J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui iškleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos valdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdiniuose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Valčiūnienė, ZVAIGZDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.-
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butkus Juze, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 88 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie išvietintus lietuvių senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Sanivaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Sanivaras, AUROS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 89 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 35 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių 180 mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 One Year Maturity

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, išsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.

PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

